

50 lat VDC (Vereinigung Deutscher Contactlinsenspezialisten, Związek Niemieckich Specjalistów w Zakresie Soczewek Kontaktowych; od 2009 roku Vereinigung Deutscher Contactlinsen-Spezialisten und Optometristen, Związek Niemieckich Specjalistów w Zakresie Soczewek Kontaktowych i Optometrystów)

I had a dream!

W roku 1994, będąc w Utrechcie u naszych holenderskich kolegów, spotkałem amerykańskiego optometrystę, Dr. Louisa J. Catanię z Pennsylvania College of Optometry (PCO). Powiedział mi on o niedawno przygotowanym, zorientowanym międzynarodowo kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu Master of Science w zakresie optometrii klinicznej. Program studiów był dla mnie niezwykle interesujący, a ponadto powstawała możliwość zapoznania niemieckich kolegów ze stojącą na wysokim poziomie optometrią amerykańską.

Peter Abel, założyciel VDC, także stawiał sobie taki cel. W roku 1939 i 1962 odwiedził on PCO i zapoznał się z amerykańską optometrią. Przy okazji drugiej podróży złożył wizytę także w New York Optometric Center, którym kierował wtedy późniejszy rektor Uniwersytetu Stanu Nowy Jork, Dr. A. Haffner.

Peter Abel i Dr. Haffner postanowili stworzyć wspólny kierunek studiów dla niemieckich absolwentów szkół zawodowych kształcących optyków. Abel w swoich prywatnych notatkach, które dotyczyły tej kwestii i które przekazał mi przed śmiercią, zapisał: „Jednym z najważniejszych aspektów takiego szkolenia byłoby zwrócenie uwagi uczestników na kwestie etyki zawodowej w ramach edukacji amerykańskiej, bo w Niemczech właśnie etyka zawodowa pozostawia niestety wiele do życzenia. Liczba uczestników wynosić może zaledwie 10 – 20, w żadnym razie więcej, a warunkiem jest, by w szkoleniu uczestniczyć mogli tylko absolwenci obu szkół zawodowych”.

Niestety, ten plan założyciela VDC nie został w końcu zrealizowany. Dlatego też poprosiłem Dr. Catanię o szczegółowe przedyskutowanie możliwości stworzenia takiego kierunku studiów dla niemieckojęzycznych kolegów.

Dopiero co powróciwszy do Niemiec, otrzymałem 11 listopada 1994 pismo od Dr. Catanii, w którym donosił, iż moją propozycję przekazał kompetentnym osobom z PCO. Dwa dni później, 16 listopada 1994, gościłem w Duisburgu Dr. A. Gonena, dyrektora należącego do PCO „Center for International Studies” (Centrum Studiów Międzynarodowych), które odpowiedzialne było za program studiów magisterskich. Przy okazji wizyty w Niemczech Dr. Gonen prowadził rozmowy także z Dr. Gunkelem z ZVA (Centralny Związek Optyków) i Maltem Volzem z WVAO (Naukowy Związek Optyki i Optometrii).

Plany i możliwości związane z oferowanymi przez PCO studiami magisterskimi od razu wydały mi się więcej niż interesujące dla niemieckich optyków, w związku z czym z Dr. Gonenem postanowiliśmy opracować masterplan stworzenia takiego kursu jako wspólnego projektu VDC i PCO.

Rozpoczęła się faza, w której Zarząd VDC długo i niekiedy nie bez sporów dyskutował „za i przeciw” takiego kursu. Członkowie ówczesnego Zarządu zapewne dobrze to jeszcze pamiętają. Po tym, jak Zarząd VDC wyraził ogólną aprobatę dla projektu, poinformowałem Dr. Gonena, że możemy już przejść do drugiego etapu realizacji naszych zamierzeń.

Na tym etapie poza wyjaśnieniem licznych kwestii merytorycznych i organizacyjnych musieliśmy także pokonać mniej lub bardziej istotne trudności pochodzące z i spoza środowiska zawodowego.

Okres ten trwał do 16 marca 1996, kiedy na Akademii Zawodowej w Monachium uroczystie zainaugurowane zostały przez PCO i VDC studia w zakresie optometrii klinicznej kończące się uzyskaniem tytułu Master of Science.

Pennsylvania College of Optometry i Vereinigung Deutscher Contactlinsenspezialisten utworzyły w 1996 pierwszy w Niemczech kierunek studiów kończących się uzyskaniem tytułu Master of Science w zakresie optometrii klinicznej.

Dr. L. Lombardi wygłosiła swój pierwszy wykład na temat: „Anatomia stosowana i neurobiologia”. W Monachium obecnych było 43 studentów z Niemiec, Austrii i Szwajcarii, a zebranych powitał Dr. Gunkel z ZVA.

Następne dwa lata niosły ze sobą ogromne wyzwania dla studiujących. Musieli oni uczestniczyć w wykładach, szkoleniach klinicznych, zdać egzaminy, przeprowadzić analizy przypadków i przygotować pracę magisterską. Wykłady odbywały się w Berlinie, Kolonii i Monachium w tamtejszych instytucjach kształcących optyków. Praktyki kliniczne odbywały się następnie w roku 1996 i 1997 w Stanach Zjednoczonych w PCO.

Mimo dużego obciążenia uczestnicy pierwszego niemieckojęzycznego kursu w ramach studiów magisterskich w PCO przez cały czas zachwyceni byli prezentowanymi treściami i nowymi możliwościami w dziedzinie optometrii klinicznej. Liczne publikacje, także w naszym czasopiśmie *die Kontaktlinse*, są tego świadectwem.

Funkcjonowanie kierunku studiów zostało tymczasowo zakończone uroczystym wręczeniem dyplomów Master of Science w zakresie optometrii klinicznej, które odbyło się 16 maja 1998 w Filadelfii.

Dziesięć lat minęło od chwili, gdy studia te dały absolwentom liczne możliwości rozwoju zawodowego i tym samym wpłynęły na postęp optyki i optometrii w Niemczech. W międzyczasie niektórzy z nich uzyskali stopień doktora, inni zostali wykładowcami w krajowych i międzynarodowych szkołach wyższych posiadających wydziały optometryczne, większość jednak wykorzystała nowe kwalifikacje w swojej praktyce, zapewniając pacjentom jeszcze lepszą opiekę kliniczną.

W międzyczasie prowadzone przez PCO studia magisterskie w zakresie optometrii klinicznej stały się w Niemczech trwałym elementem kształcenia podyplomowego w dziedzinie optyki i optometrii. Studia realizowane są obecnie na TFH Berlin (Berlińska Techniczna Wyższa Szkoła Zawodowa, obecnie Beuth Hochschule für Technik Berlin), co było moim celem od wprowadzenia tego kierunku w Niemczech. W chwili swego otwarcia 16 marca 1996 kierunek kończący się uzyskaniem anglosaskiego tytułu wyprzedzał swoje czasy, gdyż nieliczne tylko uniwersytety niemieckie przyznawały dyplom Master of Science.

Wraz z przyjęciem 19 czerwca 1999 Deklaracji Bolońskiej, której celem było stworzenie wspólnego systemu szkolnictwa wyższego w Europie m.in. poprzez wprowadzenie w miejsce dotychczasowych tytułów akademickich dyplomów Bachelor (licencjat) i Master (magister), tytuł Master został nagle formalnie wprowadzony do nowej, w pewnym stopniu jednolitej europejskiej nomenklatury.

Także z tego punktu widzenia wybranie przez ówczesny Zarząd VDC takiej formy kształcenia podyplomowego okazało się rozwiązaniem co najmniej słusznym.

Rozpoczęcie, ponownie na TFH Berlin, następnego kursu studiów kończących się uzyskaniem tytułu Master of Science planowane jest na wiosnę 2009. Wierzę, że jego liczni uczestnicy także będą bardzo zadowoleni.

Wolfgang Cagnolati, DSc (PCO), MS (USA), Honorowy Przewodniczący VDC